

ת"פ 20879/10/09 - מדינת ישראל נגד מיכאל פייזולייב

בית משפט השלום בחדרה

ת"פ 20879-10-09 מדינת ישראל נ' פייזולייב אצל הוריו
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת רקפת סגל מוהר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	מיכאל פייזולייב

החלטה

רקע

בתאריך 25.10.09 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של נסיון התפרצות למקום מגורים לפי סעיף 406(ב)+25+29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

על פי הנטען בכתב האישום, בתאריך 16.3.06 בסמוך לשעה 20:35 ניסה הנאשם, ביחד עם קטין שהיה עמו, להתפרץ לבית משפחת פלס ברח' האגוז 9 בקיסריה בכוונה לבצע גניבה. בנסיבות אלה - כך טוענת המאשימה - פרקו הנאשם והקטין את רשת חלון הבית, אך לא השלימו את מעשיהם שכן נתפסו בכף על ידי שוטרים שהיו במקום.

בקשת הנאשם לעיכוב ההליכים נגדו בתיק זה נדחתה על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

בישיבת 18.6.14 העלתה בפני ב"כ הנאשם טענה מקדמית לפיה עומדת לו הגנה מן הצדק בשל שיהוי בהגשת כתב האישום ואכיפה בררנית ובהחלטת מיום 27.6.14 דחיתי טענה זו על שני חלקיה והוריתי לנאשם להשיב לכתב האישום בישיבת הקראה שאמורה היה להתקיים בפני ביום 3.9.14. בהמשך, לבקשת ב"כ הנאשם, נדחה מועד ההקראה ליום 1.10.14.

בין לבין, ביום 6.8.14 הגישה באת כח הנאשם לבית המשפט בקשה לביטול כתב האישום נגדו.

להחלטה בבקשה זו הנני נדרשת כעת.

הטענות

עמוד 1

- העדר אישור שפיטה ממח"ש בעת הגשת כתב האישום, על אף טענות הנאשם להכאתו על ידי שוטרים במהלך חקירת החשדות נגדו בתיק זה ולמרות האמור בפקודת מטא"ר מס' 06.03.03 הקובעת כי מקום בו מעלה חשוד טענה לפיה הותקף ע"י שוטר, אין להגיש כתב אישום אלא לאחר שמח"ש נתנה את אישורה לכך.
  - זלזול מצד המשטרה בהחלטה שניתנה בשעתו (17.3.06) על ידי כב' השופט שרעבי לבדוק את טענות הנאשם בדבר האלימות שהופעלה נגדו.
  - העדר ראייה לכך שהנאשם קיבל זימונים ממח"ש לשם בירור תלונתו, כמו גם סגירת התיק במח"ש מחוסר עניין לציבור בשל אי שיתוף פעולה מצידו, שלא בצדק.
- בשל כל אלה - כך טוענת ב"כ הנאשם, נפגעה זכותו להליך הוגן ולשוויון בפני החוק, באופן המצדיק את ביטולו של כתב האישום.

תשובת המאשימה

בתשובתה טוענת המאשימה כנגד השיהוי בהעלאת הטענות מצד ב"כ הנאשם שעה שלפני זמן לא רב העלתה היא בשמו טענות אחרות ודומות (במיוחד בכל הנוגע לזימונים שנשלחו לכתובות לא מעודכנות של הנאשם) שנדחו, כאמור.

המאשימה מוסיפה וטוענת כי טענות בדבר העדר אישור שפיטה לא הועלו מטעם באת כוחו הקודמת של הנאשם אשר הוזמנה לשימוע בעניינו עוד בטרם הוגש כתב האישום נגדו.

לגופו של עניין מעירה המאשימה כי על פי הוראת סעיף 4.3 להנחיה מס' 2.18 של פרקליט המדינה, היה בידי ב"כ הנאשם לערור על החלטת מח"ש בדבר סגירת התיק נשוא תלונתו מחוסר עניין לציבור ואולם היא לא עשתה כן.

מפני כל אלה מבקשת המאשימה לדחות את הבקשה לביטול כתב האישום.

דין והכרעה

בטרם אדון בטענות הצדדים, אביא להלן את עיקרי העובדות הצריכות לעניין:

- כתב האישום המייחס לנאשם עבירה של נסיון התפרצות למקום מגורים מיום 16.3.06, הוגש לבית המשפט ביום 25.10.09.
- מפרוטוקול דיון מיום 17.3.06 בבקשת המשטרה לעצרו לצרכי חקירה עולה כי בחקירתה את טוען המעצרים, שאלה אותו סנגוריתו של הנאשם דאז, עוה"ד ילוז מהסניגוריה הציבורית, מדוע הוכה הנאשם על ידי החוקרים.

בשלב זה של הדיון העיר כב' השופט שרעבי אשר דן בבקשת המעצר כי הוא רואה "סימני חבלה קלים בלחי מצד ימין, שריטה מאחורי אוזן ימין ומאחורי אוזן שמאל, שרחתות ביד עימין סמוך לכף היד וסימני חבלות ביד שמאל". בתשובה לכך הפנה טוען המעצרים את בית המשפט אל דו"ח הפעולה שתיעד את נסיבות תפיסת הנאשם ואדם נוסף שנחשד כשותפו לעבירה וציין כי היתה לשניים הזדמנות להעלות טענות בדבר תקיפתם, אם היו בפיהם כאלה, במהלך חקירתם יום קודם לכן, אלא שהם לא עשו כן. בהחלטתו הורה כב' השופט שרעבי למפקד תחנת המשטרה בחדרה לבדוק את טענות החשוד בדבר תקיפתו על ידי שוטרים ולהעביר הבדיקה למח"ש במידת הצורך.

ביום 19.3.06 הועבר חומר החקירה למח"ש בפקס. עיון בחומר מלמד על כך שרק בחקירתו מאותו היום העלה הנאשם טענות אלה.

ממסמך ההתייחסות של מח"ש לטענות באת כח הנאשם דהיום, עוה"ד קידר, עולה שבעקבות החומר שנתקבל בשעתו, הוזמן המתלונן לסור אל משרדי מח"ש לשם הגשת תלונה ואולם הוא לא עשה כן ובהמשך גם לא הגיב למכתבים שנשלחו אליו ובהם התראות מפני סגירת התיק בהעדר התייחסות מצידו. המכתבים נשלחו אל כתובת הנאשם ברח' רמב"ם 4 באור עקיבא - הכתובת שנמסרה על ידו בחקירתו זמן קצר קודם לכן וביום 5.11.06 נשלחה אליו הודעה בדבר ההחלטה שלא לפתוח בחקירה בין השאר עקב אי שיתוף הפעולה מצידו. המכתב האחרון נשלח אל הנאשם לכתובת וקסלר משה 4 בראשון לציון.

במהלך כל השנים שחלפו מאז לא התעניין הנאשם בגורל חקירת מח"ש.

טענה נוספת של מח"ש בעניין זה נוגעת להעדר הצורך ב"אישור שפיטה" במקרה הנדון מלכתחילה, שכן אין מדובר בו במי שהואשם בעבירה של תקיפת שוטר, בעוד הנחיית פרקליט המדינה נוגעת למצבים בהם מוגשות תלונות הדדיות של שוטר ואזרח.

הנחיה 2.18 להנחיות פרקליט המדינה פורסמה ביום 24.11.11 (להלן: "ההנחיה") והיא קובעת בסעיף 4.3. כי:

"...על דרך הכלל, מקום בו שוקל תובע להגיש כתב אישום נגד אזרח בגין

תקיפת שוטר או בגין עבירות סמוכות, ובמהלך בחינה זו מתברר כי האזרח

החשוד בתקיפת השוטר העלה טענה לפיה באותו אירוע ממש בוצע כלפיו

שימוש בכוח ע"י שוטר, יוודא התובע כי תלונת האזרח (כגון הודעתו במשטרה

בה טען כי הותקף על ידי השוטר) בתוספת חומר הראיות בכללותו הועברו לעיון

מח"ש. התובע ישהה את קבלת ההחלטה בתלונה המקבילה נגד האזרח עד אשר

תתקבל החלטה במח"ש ביחס לטענות שהועלו נגד השוטר."

כך גם פקודת מטא"ר 06.03.03 הקובעת כי: "במהלך בדיקת תיק נגד אזרח היה לתובע המשטרתי בסיס להניח שנגד איש מאנשי המשטרה המעורבים בארוע הוגשה תלונה במח"ש, יברר התובע במח"ש אם אכן הוגשה

תלונה כאמור ויבקש להודיע לו מהי החלטת מח"ש בנוגע לתלונה. התובע המשטרתי יעכב את הטיפול בתיק ואת ההחלטה בו, עד שהחלטת מח"ש תובא לידיעתו ויבדוק, מעת לעת, אם נסתיים ההליך נגד איש המשטרה".

כלומר, תובע המוצא שתיק החקירה מעלה **תלונה הדדית של אזרח ושוטר בדבר הפעלת כוח, ביחס לאותו אירוע, ישהה את הטיפול כנגד האזרח, עד החלטת מח"ש בנוגע לטיפול כנגד השוטר** (סעיף 4.3 להנחיה).

מטרת ההנחיה הראשונית, מיום 14.4.08 (הנחיה שפורסמה כשנתיים לאחר הארוע נשוא כתב האישום) היתה למנוע מצב בו "יוגשו שני כתבי אישום סותרים, ודרכם תדבר התביעה בשני קולות, העלולים להוביל אף להחלטות שיפוטיות סותרות" (ראה גם בש"פ 834/11 **יוסף קבודי נ' מ"י**). בהנחיה המאוחרת יותר מיום 24.11.11 הוספה מטרה נוספת והיא מניעת שימוש לרעה בהליכי חקירה נגד שוטרים.

פועל יוצא של ההנחיה הוא שכתב אישום המוגש נגד אזרח הטוען שהוא זה אשר הוכה על ידי השוטר מבלי שתלונתו נבדקה על ידי מח"ש, מציג תמונה חד צדדית של הארוע ולכן בנסיבות מסוימות עלול הדבר להביא לפגיעה בזכויות הנאשם.

במקרה שנדון בע"פ (חי') 10726-01-11 **מ"י נ' יעקב קנדרו** התקבל אישור שפיטתוך שמח"ש סגרה את תיק החקירה כנגד השוטרים בעילה של "חוסר עניין ציבורי". הדיון עסק בשאלה האם ההחלטה שלא לחקור את תלונת האזרח מהווה התנהגות המקימה הגנה מן הצדק. בית משפט השלום סבר כי קביעה לפיה אין עניין ציבורי בחקירת תלונתו של אזרח הטוען שהוכה על ידי שוטר מהווה התנהגות שאין להשלים עמה והיא מקימה הגנה מן הצדק ואילו בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה תוך שקבע כי סיווג עילת הסגירה "כחוסר עניין לציבור" אינו מדויק שכן התיק נסגר בשל חוסר שיתוף פעולה של הנאשם אשר זומן למסור גרסה ולא הגיע. בפסק דין זה נקבע כי לא זלזול של מח"ש עמד בבסיס סגירת התיק ללא חקירה, אלא תקלה בזימון הנאשם, אשר לא פעל כנדרש מצידו לרבות בדרך של הגשת ערר על ההחלטה לסגור את התיק "ומשלא עשה כן, אין מקום לטעון את הטענות במסגרת ההליך הפלילי".

באשר לחובתה של מח"ש לחקור את תלונת האזרח נקבע כי: **"...ככל שלא נחקרת תלונה, ולא ננקטות הפעולות לחקירת התלונה הרי שיכול והיה בכך עילות לטענות כאלו ואחרות במסגרת הליך פלילי"** ואולם יחד עם זה הוסיפו השופטים וכתבו:

"סבורים אנו כי יצירת זיקה מיידית בין מחדל בחקירת שוטרים ובין קיום

של הליך פלילי מעוררת בעיות אשר ראוי למנוע. הליך פלילי צריך להתברר

כאשר על בית משפט, במקרה זה, לזמן את השוטרים ולשמוע את מכלול הטענות

ויכול היה בית משפט לקבוע לאחר שמיעת העדויות כי למעשה המשיב הוא זה

שהותקף ולא להיפך. ביטול כתב אישום עקב אי ביצוע פעולת חקירה במח"ש

אינו הסעד הנכון ויכול גם לגרום לתמריץ שלילי להגשת תלונות סרק נגד שוטרים באופן שבו תוצף מח"ש בתלונות וכתוצאה מאי חקירה ראויה יטענו טענות שעניינם להגנה מן הצדק. ראוי היה, על כן, לקיים את ההליך, לברר את הטענות ובמסגרת פסק דין יכול היה בית משפט גם להתייחס להתנהגות השוטרים, אם ימצא כי התנהגות זו אינה ראויה וכן להתייחס לכל החלטה שקיבל מח"ש."

קביעות עקרוניות אלו אומצו במקרים רבים בהם הועלו בבתי המשפט טענות דומות.

כך למשל, בע"פ (י-ם) 35419-05-11 **מדינת ישראל נ' טל** ואח' התקבל ערעור המדינה על החלטת בית משפט השלום לבטל כתב אישום בשל אי חקירת תלונה בדבר אלימות שוטרים כלפי הנאשם. גם במקרה זה מדובר היה בנאשמים שלא התייצבו במח"ש למסירת גרסתם ואף אלה טענו כי ההזמנות שנשלחו אליהם ממח"ש לא הגיעו לידיהם ובהמשך גם לא עררו על ההחלטה לסגור את התיק.

במקרה אחר שנדון לאחרונה בת"פ (ת"א-יפו) 48304-12-13 **שי שומר נ' מדינת ישראל**, דחה בית המשפט טענות דומות לאלה שמעלה ב"כ הנאשם בתיק זה, לרבות הטענה בדבר משלוח מכתבי מח"ש שלא בדואר רשום לכתובת לא נכונה. טענה זו נדחתה על ידי בית המשפט לאחר שהסתבר כי המכתב נשלח לכתובת מגוריו של הנאשם כפי שנמסרה על ידו זמן קצר קודם לכן, ולנוכח העדר הוראה המחייבת את משלוח המכתב בדואר רשום דווקא.

לסיכום, משמדובר בכתב אישום שעניינו עבירה של נסיון התפרצות (ולא של תקיפת שוטר או "עבירות סמוכות", ואף לא ב"אותו ארוע") ולכן- כך לטעמי - לא קיימת לגביו חובת קבלת "אישור שפיטה", ומשהנאשם לא עשה דבר לשם הגשת תלונה רשמית במח"ש, לא עקב אחר תוצאות חקירת הטענות שהועלו על ידו בבית המשפט ובחקירתו לאחר מכן, ואף אחת מבאות כוחו לאורך השנים (למן שלב המעצר, המשך בשימוע וכלה בתקופה שחלפה מאז הוגש כתב האישום נגדו) לא בדקה את הנושא וגם לא פנתה בבקשה לקבל אורכה להגשת ערר על החלטת סגירת התיק במח"ש, אין לי אלא לדחות את הבקשה לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן הצדק.

אכן, לא הונחה בפני ראייה לכך שהתובע המשטרתי שהכין את כתב האישום והגישו לבית המשפט בשנת 2009 בדק מה עלה בגורל החקירה במח"ש ואולם משנתברר בדיעבד כי ההחלטה בדבר סגירת התיק שם התקבלה עוד בשלהי שנת 2006 ומשבנסיבותיו של מקרה זה לא חלה ממילא חובה לקבל "אישור שפיטה", נדמה לי כי אין מקום ליתן לעובדה זו משמעות מכרעת.

טענות הנאשם כלפי שוטרים שעצרוהו, ככל שתתעוררנה במהלך שמיעת הראיות בתיק זה, תתבררנה גם הן במסגרת זו.

המזכירות תמציא ההחלטה לצדדים בפקס.

ניתנה היום, ו' תשרי תשע"ה, 30 ספטמבר 2014, בהעדר
הצדדים.

חתימה